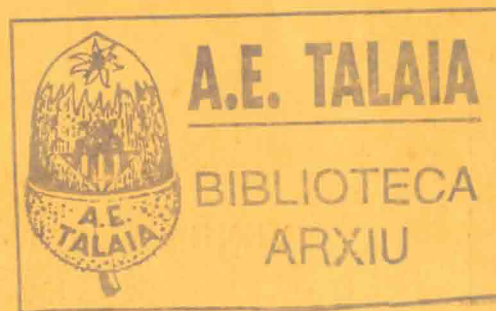

CIRCULAR

per als socis

Març - Abril - Maig 1977

A.E. TALAIA

BIBLIOTECA
ARXIU

a. e. talaia

ESCUELA DE CHOFERES

BEUMALA

VILANOVA I LA GELTRU

Avda. Balmes, 7, ent , 1.^a

Teléfono 893 30 93

**GALERIES
OLARIA**

JOGUINES DE TOTA MENA
VENDA I LLOGUER DE TENDES DE CAMPING

Articles per al camp i la platja

Plaça Carros, 5 i 9 - Telèfon 893 04 70 - Vilanova i la Geltrú

agrupació excursionista talaia

F E D E R A T S A

federación catalana de montaña

federación catalana de esquí

comité de exploraciones subterráneas de cataluña

asociación española de camping y caravana

Carrer Comerç, 4 - Tel. 8931257 - Vilanova i la Geltrú - Parellades, 62 (Patronat A. C.) Sitges

---

EL NOSTRE COMIAT A EN MIQUEL FORTUNY

En la trista dècada dels quaranta, en una època extremadament nefasta per Catalunya i en general per tot el món, anàvem redreçant-nos de les ferides i humiliacions que seguien a la malaurada guerra civil. A l'iniciar-se aquest decenni estaven completament proscriutes, perquè hom considerava que feien ferum de separatisme, coses tan innocues com la sardana i l'excursionisme, aquesta darrera activitat reservada a certs organismes privilegiats del Règim.

Un grup de joves vilanovins s'agruparen per a realitzar conjuntament excursions pels rodals del terme municipal, anant extenent el seu radi d'acció en la mesura que ho permetien els seus migrats recursos econòmics i tècnics. El primer contacte que tingueren amb un practicant de l'avantguerra, fou amb en Miquel Fortuny i Armajach, un veterà excursionista format en la secció que d'aquesta activitat havia existit a l'Ateneu de Vilanova, entitat que fou escombrada el 1939 per la fúria anti-cultural. En Miquel els aconsellà itineraris i llocs d'interés per a ser visitats.

Amb aquests antecedents és natural que quan uns anys després, concretament el 1955, al formar-se l'Agrupació Excursionista Talaia en fos anomenat president en Fortuny, el qual es feu càrrec de l'Entitat en un temps en que encara imperava la consigna del "no t'emboliquis". Si bé la seva edat no li permetia fer llargues caminades, no deixà de portar a cap una activa tasca organitzant un seguit d'excursions en autocar (on calia fer també trajectes a peu) visitant poblacions, castells, ermites, santuaris i paratges de notable bellesa, contribuint d'aquesta manera en que un nombrós estol de vilanovins tinguessin un més ampli coneixement de Catalunya.

La presidència d'en Miquel Fortuny finalitzà a l'acabar-se el 1958, però no la seva activitat organitzadora que es perllongà fins a dates relativament recents en que, per motius de salut, es veié obligat a interrompre.

La seva dèria excursionista es formà en uns anys en la que els practicants conscients s'obligaven a si mateixos a prendre notes de tots aquells detalls d'interés que copsaven en el curs de les seves sortides per tal de fer-les avinents als companys d'afecció, llegant-nos les seves "Notes del meu carnet d'excursionista", publicades en el nostre butlletí i en en altres periòdics locals.

El passat 30 d'abril, en Miquel Fortuny empenia la seva darrera excursió cap a l'eternitat. Descansi en pau el nostre primer president i volgut amic.

Noticiari

DEFENSA DEL CONJUNT HISTORIC DE SANT JOAN

Fa alguns anys l'Ajuntament de Vilanova sol·licità que pel Ministeri de l'Habitacle fós promogut un pla d'urbanització i conseqüent edificació d'una zona designada amb el confusionari nom de "Polígon de l'Aiguacuit". (Diem confusionari perquè realment aquesta denominació correspon a un altre indret més allunyat) Aquest projecte ha estat molt de temps dormint en algun calaix, però darrerament s'ha tornat a remoure.

L'opinió pública, com ja és habitual, no ha tingut la necessària informació per a fer-se càrrec dels problemes que el projecte presentava. Unicament en tenien notícia alguns veïns i propietaris afectats. Recentment ens enteràrem que en aquest sector quedaven englobats els terrenys que envolten la masia, ermita i torre de Sant Joan i que en els plànols efectuats, aparentment no hi figurava o no es tenia en compte aquest conjunt històric.

L'Agrupació Excursionista Talaia ha fet pública la seva ferma oposició al possible enderroc o degradació de la torre i ermita medievals i té el propòsit de continuar aquesta reivindicació fins a aconseguir una absoluta garantia que el conjunt serà conservat d'una manera digna, amb la conseqüent zona verda prou extensa perquè aquests vestigis de la nostra història no quedin ofegats entre blocs mastodòntics, tal com ha passat amb la humil ermita de Bellvitge.

El Consistori ha manifestat que l'Ajuntament en pes es compromet a vetllar per la pervivència de la Torre de Sant Joan, però com que per altra part els organismes planificadors de Madrid no acostumen a admetre modificacions ni cenyir-se a cap mena d'alineacions preexistents, ni respectar vestigis ruïnosos, és de preveure que s'haurà de lluitar aferrissadament.

EL NOSTRE BUTLLETÍ EN CRISI?

El passat mes de gener l'historiador vilanoví Albert Virella donà una conferència a la sala d'actes de la Biblioteca-Museu Balaguer sobre el tema de la premsa vilanovina. En el curs de la dissertació s'esmentà entre altres publicacions vilanovins el nostre butlletí, ressaltant el fet que en una vintena d'anys ininterrompuda (el primer exemplar correspon al setembre de 1957), s'han editat 182 exemplars a finalitzar el 1976. Amb un tan dilatat període i quantitat de butlletins, sobrepassa de molt qualsevol altra publicació de caire social editada a Vilanova.

Aquest "rècord" que hauria d'enorgullir-nos, més aviat ens mou a una reflexió pessimista si concretam que'l passat any únicament s'editaren sis exemplars i que el que corresponia al mes de desembre es quedà en projecte per falta d'originals. Les causes d'aquesta desgana en redactar els escrits i notes que eren habituals en aquestes pàgines, són molt complexes. Algú vol veure-hi una virada cap a altres camps, com per a exemple la política, d'alguns dels elements més actius fins ara a l'excursionisme. Aquest podria ser una causa i que ja té un precedent a Vilanova. Del 1923 al 1932 es publicà el "Butlletí de l'Associació d'Alumnes Obrers de l'Escola Industrial de Vilanova i la Geltrú", portantveu d'acurada presentació i que assolí un merescut prestigi pel seu elevat grau de cultura que honorava els seus realitzadors i a Vilanova en general. Doncs bé, aquell grup d'homes que a pesar de les diverses formes de pensar s'havien mantingut units durant la Dictadura de Primo de Rivera, es dispersaren en proclamar-se la República. Seria molt lamentable que la història es repetís.

NOMS POPULARS ALS CARRERS VILANOVINS

L'A. E. Talaia fou la primera entitat que s'adreçà a l'Ajuntament amb la petició de reivindicar els antics noms populars que ostentaven molts carrers vilanovins. Aquest fet no suposa de cap manera que vulguem mantenir una exclusiva i que opinem que és perfectament lícit que altres entitats i organismes cursin peticions similars. Creiem però que hi ha cert confusionisme a l'hora de concretar la popularitat d'alguns noms. Populars tant ho eren els de la plaça de la Verdura o de les Cols, carrer dels Caputxins, plaça dels Carros, com també els de carrer de la Llibertat, rambla de la Pau o carrer d'en Guancé, els uns d'extracció netament popular i els altres imposats pels Ajuntaments de l'època, però que foren acceptats plenament pel poble.

Posats en aquesta línia, són ben acceptables els noms de plaça Xoriguer (amb "o" si us plau), el carrer Boters i els dedicats al Mestre Montserrat i Pintor Martí Torrents, persones aquestes darreres a les quals no cal discutir la seva popularitat.

Però hi ha el nom proposat i acceptat de passatge de Cercamons, que més que popular podríem qualificar de cultisme, puix que resulta pràcticament desconegut i desvinculat amb Vilanova. La premsa local no ha dit res sobre el particular. Unicament el corresponsal del diari AVUI explicà que "en Cercamons fou, segons els historiadors, un joglar medieval que vivia per aquestes rodalies". Hem de dir que cap història local cita aquest personatge, un trobador occità del segle XII, com tampoc ningú no s'ha prè mai seriosament la supposició que Arnau de Vilanova i Miquel Servet haguessin vist la primera llum a la nostra població.

L'OBRA LITERÀRIA DELS NOSTRES CONSOCIS

Amb poc temps de diferència hem tingut ocasió de fullejar tres obres literàries fruit de dos consocis nostres. L'una és "Vilafranca i Vilanova. Breu assaig sobre dues evolucions convergents", d'en Francesc X. Puig i Rovira, obra amb la qual obtingué l'accèssit al tema penedesenc del IV concurs Sant Ramon de Penyafort i que ha editat el Museu de Vilafranca amb el patrocini de la Caixa d'Estalvis del Penedès. En aquest opuscle es fa un examen sobre el progrés d'ambdues poblacions, la diversa mentalitat i estructures econòmico-socials i els lligams actuals i en un pròxim futur, per a una actuació conjunta.

La segona publicació, obra també d'en Francesc X. Puig, és una monografia dedicada a la personalitat i el treball d'artista d'Antoni Serra i Fíter, figura destacada en la ceràmica catalana moderna, dedicació que ha estat dignament continuada, primer pels seus fills i actualment pels seus néts que dirigeixen el taller de Cornellà "Ceràmica Serra", en quins obradors són elaborades peces d'altíssima qualitat artística amb rigorosa perfecció tècnica. L'Ajuntament de Cornellà ha editat, juntament amb Ceràmica Serra, aquesta pulcra monografia.

Per altra part, Joan Rius i Vila, amb la seva obra "El meu Josep Janés i Olivé" obtingué el premi d'assaig i d'investigació històrica "Ciutat de l'Hospitalet 1971", i recentment ha estat editat per la Ponència de Cultura d'aquella ciutat. L'autor hi fa la seva exposició personal de l'escriptor i editor que fou en Janés i amb el qual servà una profunda amistat i que ambdós alimentaren al llarg de les seves vicissituds que representaren la guerra civil i les seves dilatades conseqüències fins a la tràgica mort d'en Janés l'any 1959, en un accident de carretera prop dels Monjos.

Als nostres dos consocis escriptors i merescudaments premiats, els donem la més sincera enhorabona i felicitació.

COMPARSES 77

CRONICA D'UN COMPARSER EMPRENYAT

A quarts de nou, ja vestit de comparser, quan anava a encolomar la meua filla petita a casa dels avis, els carrers ja eren un esclat de la nostra gran festa. L'escala de casa n'era un veritable mostrari. Les nenes neguitoses, amb la porta oberta, guaitant aviam si arribaven els seus comparsers, més avall un jove amb americana vermella trucava el timbre d'un pis, disposat, amb una caixa de bombons a la mà, a fer el present a la seva parella. A la porta del costat, un senyor que descarregava bosses de caramels. A l'entrada uns s'enrotllaven la faixa que els havia caigut. El carrer era un goig de parelles de totes les entitats. El dia es presentava esplèndid.

A la Talaia, com sempre, ens tocà improvisar. Només d'arribada ens asabentem de la desaparició de dues de les banderes, que uns eixebrats ens havien pispat del balcó, la boja nit de mascarots del dia anterior. Trobarem a faltar una bona dosi d'organització. Els músics no sabien on anar; si en una bandera o l'altra. Mentre una comparsa era plena de parelles, en les altres quasi no hi havia ningú. Així sortirem amb tres quarts d'hora de retard. Durant el transcurs i en el recorregut pels carrers, hom trobà a faltar una persona que dirigís cadascuna de les comparses, és a dir, el que anomenem l'arreglador. Perquè cal no perdre els músics i indicar-los quan és el moment oportú de tocar, per on han de passar, quan s'han d'aturar i quan s'han d'afanyar, sense perdre mai el contacte amb la comparsa, com succeí enguany.

La primera part, no hi ha dubte que és sempre la millor. No es troba massa aglomeració pels carrers, pots fer totes les "passades" que vulguis i encara no estàs gaire cansat. Aquesta circumstància permet saltar còmodament i llençar caramels als balcons o entaular batalla amb les comparses de les altres societats.

Però, ai! La segona part ja és una altra cosa. En acabant el refresc els carrers són envaïts per una multitud —la gran majoria forastera— que no respecta res ni compren el caire de la nostra festa. L'edició d'enguany ha sobrepassat tots els càlculs i ha deixat un mal regust als comparsers de debó.

Fórem els primers de presentar-nos a la Plaça de la Vila. Però els qui anàvem davant quedàrem tots astorats. La Plaça era gairebé envaïda per la gent, que s'havia saltat les tanques. A la tribuna del centre, destinada als músics, no hi cabia ni una agulla. Era ple d'afeccionats a la fotografia i al cinema. I aquí comença l'empenyament. Els guàrdies municipals, tan diligents en altres aglomeracions, aquí eren totalment absents. Empenyent la gent amb el pal de la bandera, els vàrem fer recular fins a fer-nos lloc per entrar. Els músics es quedaren a baix, al voltant de l'estrada, tocant com podien. Mal que bé, es realitzà una bona passada per la Plaça, per després arredossar-nos a un costat, i

deixar entrar els altres. Les primeres batalles van fer que un allau d'arreploga-caramels s'aboqués al poquíssim espai lliure que quedava, fins i tot fent que molts comparsers pleguessin veles i renunciessin a l'enfrontament.

La reacció d'altres comparsers va ésser de ràbia i van apedregar amb mala llet, des de la canalla que anava amb les bosses plenes fins a les senyores ganàpies amb abric de pells, que es barallaven per un parell dels caramels que nosaltres llençàvem a mans plenes. La tivantor va esclatar amb el crit unànim de "Volem organització!!", corejat per tota la plaça. La comitiva consistorial i la comparsa d'honor feina tingueren a obrir-se pas. La col·locació de les llaçades fou sense pena ni glòria, puix que faltava la comparsa del Coro, que havia decidit fugir d'aquell batibull i una bandera del Foment i una altra nostra que no podien entrar perquè la gent ofegava les entrades. Quan la comitiva retornava a la Casa de la Vila un núvol de caramels els recordà que allí mancava ordre. Per acabar-ho d'adobar, pels altaveus donaren el nombre de parelles, fet que segons sembla, la Comissió s'havia proposat eliminar. El fet que la xifra més alta fos la del Foment amb molta diferència, féu exclamar a molts la paraula "tongo".

Fugírem de la Plaça quasibé sense tocar de peus a terra, apretats com a sardines i amb el forcell mig ple de caramls, cosa que no els havia passat mai.

El no haver disposat, per part de l'Ajuntament, dels guàrdies per desallotjar totalment la plaça i l'haver-hi facilitat els accessos fa que ens plantejem seriosament si l'any vinent la nostra comparsa ha d'entrar o no a la Plaça de la Vila. No cal parlar massa de les tanques de la Rambla, les quals, gestionades per la Comissió de Carnaval, haurien d'haver servit de passadís per a les comparses, si els serveis municipals haguessin tingut cura de mantenir-les al seu lloc i barrar el pas a la gent. Caldrà, de cara a l'organització del Carnaval del 78, subsanar molts d'aquests defectes i eliminar qüestions que enguany ja semblaven liquidades del tot, com la Comparsera d'honor i la competició quantitativa. Tanmateix, cal recordar que si els de Turisme ens van penjar l'etiqueta de "Fiestas de Interés Turístico Nacional", maleïda la gràcia que ens fot, si no ens aboquen ni una punyetera pesseta. Hem anat pensant en una solució la qual, per casolana, ens sembla millor, i és celebrar les Comparses els dimarts de Carnaval, tot demanant que fos festiu a Vilanova. Això permetria el que tots volem: que les Comparses siguin per als vilanovins i per disfrutar-les els comparsers.

PITU

(Els articles només reflexen les opinions de llurs autors)

President: Lluís Daviu

Secretari: Josep Candela

EL PEDRAFORCA

La visió a qualsevol època de l'any, de la paret Nord del Pedraforca és ja de per sí, impressionant, i si aquesta visió és feta una nit d'hivern amb la paret tota coberta de neu i banyada per la llum d'una lluna esplèndida pot fer-nos l'efecte que el temps ha parat el seu curs, que cap dels nostres problemes són certs i que l'única veritat de tota la terra rau en la tranquil·litat que infonen aquelles pedres.

Al seu peu, com un fidel sentinella de la paret, s'alça el "Lluís Estassen". Dins d'ell, gent d'edat i de pensament molt divers però amb un objectiu comú: la muntanya.

Els vint membres del C.A.D.A.M. sabíem que l'endemà la nostra respiració quedaria mig tallada per l'esforç, que tots els nostres muscles quedarien cansats, i que arribaria un moment en què el nostre cor semblaria voler saltar del pit, però malgrat això desitjàvem pujar, necessitàvem pujar i contemplar des d'allà dalt la bellesa de les nostres terres, del nostre país. La sensació que es té el dia abans de pujar un cim és quelcom inexpressable per escrit, i molt difícil de comprendre per la gent que no l'ha viscut. Tan sols el veritable muntanyenc, l'home que estima la muntanya, sap el goig que aquesta sensació significa.

Quan començava a clarejar vam abandonar el refugi a la busca de la canal que ens havia de portar a l'enforcadura, i d'allà al cim. La neu estava molt dura i facilitava notablement l'ascensió; de tant en tant una clapa de glaç ens recordava i ens feia practicar les normes més elementals de la muntanya, trencant així la monotonia de l'ascensió i donant-nos un nou al·licient.

La pujada al Pedra va ser molt ràpida, i abans de les onze ja estàvem contemplant des del cim la bellesa del nostre país. Un dels que mai havien trepitjat aquest cim va dir: "és una de les muntanyes més boniques que he fet". Tothom va assentir en silenci i va contemplar amb certa admiració els altres cims del Pedra: el Calderer i el Pollegó Inferior... Tots dos semblaven molt a prop, però nosaltres sabíem que en realitat eren molt lluny i que s'haurien de quedar per un altre excursió, donant-nos d'aquesta manera l'excusa per tornar a trepitjar aquestes pedres.

Vam devallar amb molta precaució, practicant tots —uns més, uns altres menys— la "bruixa", la qual ens va donar molt bon resultat fins a meitat de muntanya, en què, per les condicions de la neu, es va esdevenir totalment impossible el practicar-la.

A la una vam arribar al refugi; la nostra cara vermella pel sol d'un dia esplèndid, començava a tenir les petjades del cansament, però dins nostre goig d'haver pujat el cim superava amb escreix l'esforç realitzat, donant-nos al mateix temps forces per continuar la tasca que ens hem proposat: la de fer muntanya i la de donar-la a conèixer a tothom que ho vulgui.

C.A.D.A.M.

(Col·lectiu Autònom d'Alta Muntanya)

La Talaia, avui

Voldria fer des d'ací, una crida a l'afició talaienca, de cara al que ens envolta.

Cal, potser, en primer lloc, fer una mica de memòria, per veure el què ha passat en els darrers anys.

Es veritat, també, que l'evolució de la nostra Talaia hauria d'ésser paral·lela a la de l'ambient general, però que forçosament no ha d'ésser idèntica a les formes en que el país ho fa.

Em refereixo al joc burocràtic al que ens ha acostumat la nació, i que a la Talaia, en certes maneres, ha hereditat la seva junta.

Molts de vosaltres sou socis de fa molts anys i en altres temps vàreu formar un ambient propi de les vostres inquietuds. Ara hi ha altre gent, i per tant altres inquietuds; crec que a tots us semblarà ben lògic. Però, en aquests moments, quan caldria que veiessiu moltes coses que es perden per manca d'un esforç comú.

Fins ara la Talaia és coneguda a Vilanova, per un tipus de "folklore" interior, com pot ésser: "Les comparses", "Campament Aplec" i una mica més enllà per activitats minoritàries com: marxes, espeleo i escalada (amb aquests darrers com "los del club de la bellota").

Pregunto: Podem estar ja contents de les nostres cimes assolides?

Al llarg del temps, la nostra entitat ha demostrat tindre bons elements, i en diverses facetes, però per manca d'una visió més oberta, s'han malograt probables triomfs.

Bastants són els casos que aquí es podrien anomenar, i així demostrar l'actitud sempre moderadora de la nostra junta. Perquè empenyarse en volguer fer contents a tots a l'hora, quan està demostrat que això no fa content a ningú? Tan sols aquells de línia "progressistes conservadors" se senten satisfets, ja que tard o d'hora resulten els més tancats.

Es doncs, difícil la tasca que es proposa, però caldria que per un cop a la vida, la Junta es disparés de la seva posició i donés l'ajuda a tots els que demostrin un veritable esforç per millorar la situació de la Talaia.

Tenim fets que resulten clars com l'aigua.

Personalment recordo que en dos o tres anys, hi han hagut intents ben ambiciosos, per conquerir triomfs mai obtinguts en la nostra història, però que a la llarga han demostrat ser els interessos d'un grup petit de gent, i que per tant no arriben ni a nivell de secció, realment és fotut, i més quan la junta perd tota la força seva.

Per què a més s'intenta potenciar el folklore a nivell de junta, que això a la vegada és en part aguantar la cara pels de fora la Talaia?

Quan realment els de dins necessiten aquesta potencia.

No, no es que tinguem que treure el folklore, però de què ens serveix tindre la cara bonica, si de dins estem corcats?

Quants dimarts la reunió sembla una xerrada de cafè!

A on està la línia de compromís social i cultural per als socis?

M'agradaria donar des d'ací, una proposta concreta, però aquestes són per la gent de la mateixa mena, i no pels de la "xerrada dels dimarts"

MIKE

Esports TIPLAY

Rambla Vidal, 17 - Tel. 893 43 42

Us oferim tota mena d'equips per a practicar
qualsevol esport

Hockey - Basquetbol - Tennis - Fútbol - Gimnàstica
Alpinisme - Esquí - Camping - Atletisme, etc.

AVUI, DEMÀ i SEMPRE

MOBLES MONTAGUT

VILANOVA I LA GELTRU

AUTO VENTA VILLANUEVA

de

D. LIDERICO GIMENEZ LOPEZ

Concesionario para toda la Comarca del Gorraf
de

Les invita a admirar su extensa gama de vehículos en sus
diversos modelos

Fiesta - Fiesta L - Fiesta S - Fiesta Ghia

CARNICERIA

AURORA

Joan Morata

Mercat Públic, 29-30 - Tel. 893 22 94

Marqués del Duero, 7 - Tel. 893 02 71

COMPTES CORRENTS AGILITAT TRADICIONAL

Caixa d'Estalvis del Penedès

OFICINES A VILANOVA:

**Carrer General Yagüe, 8
Carrer Aigua, 121
Rambla Calvo Sotelo, 134**